

Illustreret Tidende.

Nr. 415.]

Udkommer hver Søndag.

— Kjøbenhavn den 8. September 1867. —

2 Kdr. Aartalet.

[8de Bind.

Indhold.

Domkirken i Frankfurt am Main. — Gjet! Efter „All the Year Round“, overlat af L. Moltke. — Literatur. — Skogafis og Almanagja i Jöland. — Keiseremødet i Salzburg. — De franske Kæger Welpeau og Drouffeau. — Kahelle i Torsbergfjorden. — Det kongelige Theater. Maria Stuart. — Ugens Politit.

Domkirken i Frankfurt am Main.

Frankfurts stolte Prydelse, den ærverdige femhundredes- aarige Keiserdomkirke, er den 15de f. M. om Morgenen mellem Kl. 2 og 6 bleven Luernes Rov. Det kneisende Tag er sunket i Gruus, de mægtige Bjæller i Klokketaar- net ere nedbrændte, Uhret og Klokkerne ere styrtede ned og smeltede. Sig en gammel Ruin staaer det af Røgen svævede Taarn ved Siden af det engang saa herlige Skibs Brag.

Iblandt den kirkelige Bygningskonsts arkitektoniske Mesterværker indtog Domkir- ken i Frankfurt langstra en saa fremragende Plads, som den i Köln eller i Strasbourg; men den er mærkeligere i hi- storisk Henseende, thi indenfor dens Mure valgtes fra 1562 indtil 1792 de tydske Keisere, og her kronedes de. Paa Grund heraf vedtoges det ny- ligt, at det ufuldedte Taarn skulde bygges færdigt; de nød- vendige Planer dertil vare udlastede, og der var givet Anvisning paa den fornødne Capital af 200,000 fl.

Domkirken var ikke opført i eet Tidrum, men var efter- haanden ombygget og udvidet. Dens ældste Bestanddeel kald- tes Salvatorkirken og senere Bartholomæuskirken; den un- dergik betydelige Forandringer, indtil den i 1410 naaede sin seneste Størrelse, 246 Fod lang og 216 Fod bred. Taarnet tog man sidst fat paa; det var bestemt til at have en Høide af 320 Fod, men efterat man var naaet op til de 260 Fod, fattes der en tung Hjelm paa det, ifødetfor den paa- tænkte gjennembrudte Pyra- mide. I det minderværdige Aar 1848 anbragtes paa Kup- pelen en stor Glaslygte, der ved Ildsvaade benyttedes som

Signal og kunde sees langt borte. Folkevittigheden havde døbt denne Tilbygning „Rigslygten“.

Frembød end den egentlige Domkirke ikke noget Mesterværk af Architektur og Sculptur, saa var Taarnet dog en edel Bloms, som Gothiken i Efterhøsten havde udfoldet. I tre Afdelinger havde det sig majestetisk i Veiret; af de tre over huerandre anbragte høie Vindusaabninger hvælede de nederste sig med romanske Rundbuer, de øverste med gothiske Spidsbuer. De massive Piller paa Siderne endte luftigere og lettere og udgjorde den mægtige Taarnbygningens Hovedpydelse. En Vandring opad Trappens 312 Trin lønede rigeligt Umagen:

Sige for Vestuerens Fodder laae Byen og den frugtbare Mainflette; mod Vest saae man Taunusbjergene, og mod Ost og Syd de grønklædte Bjerge Spejsart og Demwald.

Omkring Domkirken laa forhen Bartholomæuskirkegaarden, af hvilken et Stykke overdroges Staden i Slutningen af det 16de Aarhundrede, og senere benyttedes som Torveplads. For denne Billighed maatte Staden udrede en Sum Penge til Kirken, men hevnedes sig ved at reise endel Vøder langs Kirkens Sydside og Kirkegaardsmuren, og udleie dem til Slagtere. Herved indvandedes vel endeel af de ublagte Penge, men ikke til Opbyggelse for Geistligheden og de Kirkesøgende.

Inde i Kirken, tilhøire for Choret, førte en Dør ind til et lille Capel, der knap rummer halvhundrede Menne- ster; det er det mærkelige Sted, hvor Churfyrsterne valgte det hellige romerske Riges Over- hoved. Endnu den Dag idag kaldes det Valgcapellet. Ildsvaaden har ganske staaet det.

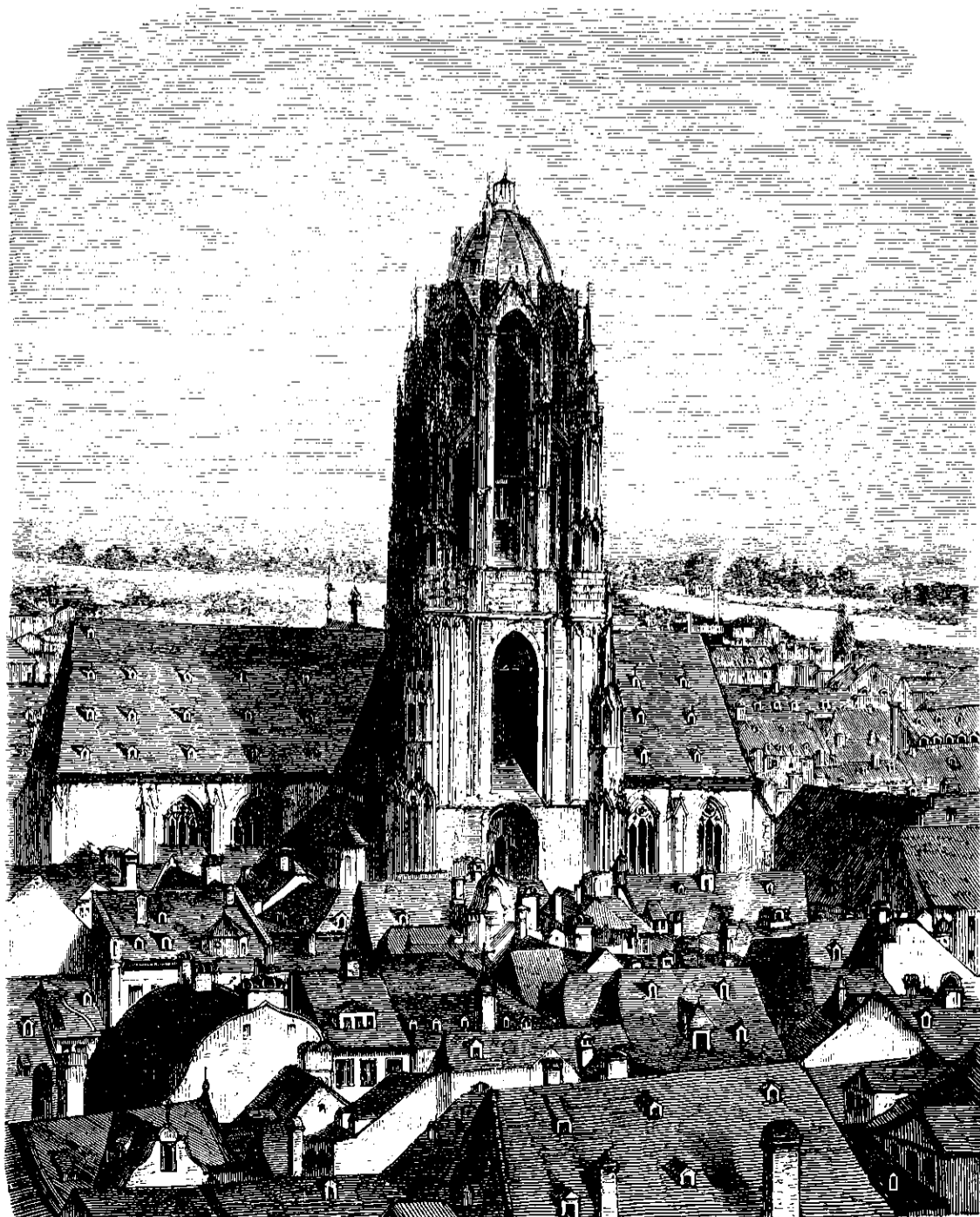
Gjet!

(Efter „All the Year Round“, overlat af L. Moltke.)

Første Capitel.

„Uh, Du mit Fødelands Veir, hvor Du er et Uhyre!“
Edvard Pringlefson var nylig kommen over Kanalen. Han var fireogtyve Aar gammel og Søn af en Under- dommer i Leicestershire.

Det anses ofte for et Held, at den Vldste af en stor Børneskole er en Pige, der fra sin første Barndom kan oplæres til at gjøre Tjeneste som Underflavedriver; men Mrs. Pringlefson beklagede sig aldrig over sit ældste Barns Kjon; „Edvard havde altid været saadan en god Dreng.“ Da han var bleven sat i Skole, tiltog Støien i Børnesteuen meget betydeligt, og Mr. og Mrs. Pringlefson begyndte maaskee for første Gang at finde, at de havde paadraget sig et besvær- ligt Ansvar ved at have ti Børn. I Skolen betragtedes Edvard af de Forefætte som „den ordentlige Dreng“ og af sine Kammerater som „en Løsehest.“ Ingen tillod sig imidlertid Tricheder imod ham, og han kom ikke i nogen som helst For- legenhed, der kunde foruro- lige de foreldrelige Dren. De

Domkirken i Frankfurt am Main.